

nosti in prid vseh Naših kraljestev in dežel skupaj, namreč: postave o dnarstvu in kreditstvu, o colnih in kupčijskih zadevah, o osnovi banke, ktera bankovce izdaja, — postave zastran pošt, telegrafov in železnic, — postave zavolj rekrutiranje se bojo vprihodnjič v državnem zboru in ž njim presojevale in ž njegovo pripomočjo ustavno rešile; tudi razpisanje novih davkov in priklad, povikšanje obstoječih davkov in taks, zlasti povikšanje cene soli in jemanje novih zajemov se bo ravnalo po Našem ukazu od 17. julija 1860; tudi prememba sedanjih državnih dolgov, prodaja, prememba ali obloženje nepremakljivega državnega posestva se zamore le z dovoljenjem državnega zbora zgoditi, — in zadnjič se zamore presojevanje in ustanovljenje državnih potroškov za vsako prihodnje leto in pretres državnih rajteng preteklega leta le s pomočjo državnega svetovavstva izgotoviti.

III. Vse druge postavodajne opravila, ktere niso bile dozda omenjene, se bojo rešile v deželnih zbora — in sicer na Ogerskem in v njemu pridruženih deželah po njih poprejšnjih ustavah, v vseh drugih kraljestvih in deželah pa po pravilih njih novih deželnih ustav.

Ker pa se je za vse naše dežele, razun Ogerskega, skoz več let nekoliko takih reči, ktere ne spadajo samo v presojo vesoljnega državnega zbora, vzajemno obravnavalo in razsojevalo, si prideržimo, tudi te reči presodbi državnega zbora izročiti, v kterega bojo svetovavci dotičnih dežel poklicani.

Vzajemna obravnavo pa utegne tudi takrat biti, kadar dotični deželni zbori želijo, da se kaka reč, ktera ne spada v opravilstvo državnega zbora, vendar njemu izroči.

IV. Ta cesarski patent se ima v deželnih arhivih Naših kraljestev in dežel shraniti in v deželnih zakonikih v izvirni besedi in v prestavi deželnih jezikov na svetlo dati.

Naši nasledniki imajo ta patent koj o nastopu svojega vladarstva podpisati in v posamesne kraljestva in dežele poslati, da se vpiše v deželne zakonike.

Še več družih cesarskih ukazov je bilo ob enem razglašanih, iz kterih povzamemo sledeče: Število državnih svetovavcov, ki jih bojo imeli deželni zbori v državni zbor poslati, je pomnoženo za 100; kako se bojo volili, bo pozneje povedano; — posebnega ministerstva za notranje zadeve, za pravosodje in za nauk in bogocastje ne bo več; za ogersko in erdeljsko deželo se bote, kakor je bilo nekda, posebne dvorne kancelii ustanovile, za vse druge dežele pa bo politično gospodarstvo v rokah enega ministra, ki ostane gospod grof Goľuhovski; — namesto višje armadne komande je ustanovljeno posebno vojaško ministerstvo (grof Degenfeld), za ministra policije je izvoljen baron Mecsery; tudi za narodno-gospodarske in kupčijske zadeve bo postavljen poseben minister; — nadvojvoda Albrecht je izvoljen za poveljnika 8. armad. kerdela, fzm. vitez Benedek pa za armad. in dežel. glavnega poveljnika za laško, koroško, kranjsko in tiroljsko deželo; — ogerskemu kraljestvu so podeljene spet njih nekdanje ustavne pravice, — za horvaško in slavonsko deželo se ima tudi kmali deželni zbor sklicati, da razodene svoje želje, v kteri razmeri ima vprihodnje Horvaško in Slavonsko z Ogerskim biti, — v vojvodino serbsko se bo poslal komisar, da zvé kako mislijo tu zastran zedinjenja z Ogerskim, — postave za deželne zbore vseh drugih cesarskih dežel se ma po izgledu postav za deželne zbore na Štajarskem, Koroškem, Salcburškem in Tiroljskem, ki so od cesarja že poterjene, imajo kmali oklicati, ravno tako tudi srenjske postave itd. Zastran jezika različnih narodov povzamemo iz cesarjevega ukaza do novoizvoljenega ogerskega kancelarja nekaj, kar kaže, da utegne cesarjeva volja biti tudi za vse druge dežele. Tako-le se glasijo le-te besede: „Konečno izrečem Svojo terdno

voljo, da povsod, kjer gré za različne jezike in narodne zadeve nikakor ne bom pripustil, da bi se narodom kje kakošna sila ali stiska delala, in da se bom na vso moč zoperstavil vsakemu početju, ktero kakor koli žali pravice jezika in narodnih zadev“.

— Presvitli cesar se je v nedeljo zvečer podal na pot v Varšavo, kjer bo, kakor naši braveci že vedó, velikopomenljivi zbor treh vladarjev; s cesarjem je šel fml. princ Aleks. Hesenki, prvi minister grof Rechberg, prvi cesarjev adjutant grof Creneville in pa grof Meran. Ulice, kjer se je cesar na železnico peljal, so bile razsvitljene in tako tudi kolodvor. Na kolodvoru je župana-namestnik presvitlega cesarja pozdravil, ki mu je med drugim odgovoril, da „se nam bližajo srečnejši časi“. V saboto pričakujejo cesarja spet domú.

— Ministerstvo notranjih oprav je z ukazom od 22. avgusta prepovedalo, da se z Leopold Šostalovimi papirnati in pokamnjenimi strešniki v mestih in gosto zidanih krajih strehe nikakor ne smejo kriti, ampak le strehe na redko zidanih ali na samem stoječih poslopij, kjer bi se strehe tudi s škodljami kriti smele in kjer smolnati smerad, ki ga delajo te strehe, sosedov ne nadležje; pa tudi tukaj se more le proti temu pripustiti, da se za to samo taki papirnati pokamnjeni strešniki rabijo, kteri so čez zasmolbo dobro s perstjo pokriti, in da se lastniki takih poslopij zavežejo, da bodo skerbili za to, da bodo take strehe zmiraj dobro s perstjo prevlečene.

Ogersko. Iz Presburga je 21. t. m. naznanil telegraf, da je cesarski razglas veliko veselje obudil in da je zvečer bilo mesto razsvitljeno.

Laško. Pretekli teden ni bilo od nobenega boja nič slišati. V nedeljo je bil veliki dan za Neapolitansko, ker ta dan je imelo ljudstvo se oglasiti: ali hoče združeno biti s Sardinijo ali ne. Zjutraj zgodaj so bile ulice polne ljudi, ki so na klobucih ali kapah listec pripeti imeli, na katerem se je brala besedica „Si“; na več krajih ste bile po dve žarici (urni) razpostavljene; v eno so se metali odgovori „si“ (dá), v drugo pa lističi z odgovorom „no“ (ne). Pravijo, da potem, ko bo glasovanje sklenjeno, bo berž nova vlada nastopila, Garibaldi se bo odpovedal samopoveljstvu in bo le vojskovodja južno-italijanske armade. Kralja Viktora Emanuela pričakujejo 28. dan t. m. z veliko slovesnostjo v Neapolji. Pregnani kralj neapolitanski Franc II. je še zmiraj v Kapui in šteje še zmiraj 40.000 vojakov. Tudi sv. oče papež so še v Rimu in čakajo, kaj se bo v Varšavi sklenilo. „Perseveranza“ pravi, da sardinska vlada misli prihodnjo spomlad z 300.000 vojaki, 13.000 konji in 75 baterijami na vojsko iti.

Zitna cena

v Ljubljani 20. oktobra 1860.

Vagán (Metzen) v novem dnarji: pšenice domače 6 fl. 6⁵/₁₀. — banaške 5 fl. 79⁵/₁₀. — turšice 3 fl. 80. — soršice 4 fl. 22. — reži 4 fl. 3⁵/₁₀. — ječmena 3 fl. 50. — prosa 3 fl. 22⁵/₁₀. — ajde 3 fl. 55. — ovs 2 fl. 30.

Loterijne srečke:

V Gradcu } 17. oktobra 1860: 68. 61. 17. 53. 2.
na Dunaji } 7. 46. 56. 29. 10.
Prihodnje srečkanje v Gradcu in na Dunaji bo 31. oktobra 1860.

Kursi na Dunaji 23. oktobra.

5% metaliki 64 fl. 50 kr. Azijo srebra 32 fl. 55 kr.
Narodno posojilo 75 fl. 30 kr. Cekini 6 fl. 34 kr.